

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: فلسفه یازدهم درس دهم تستی

تاریخ آزمون:

۱ کدام دیدگاه از منظر حکمت متعالیه مقبول نیست؟

۱ در ابتدای زندگی معلوم نیست هر انسانی چه هویتی خواهد داشت.

۲ انسان باید مسیر تکاملی به سوی خدا را انتخاب نماید.

۳ انسان ظرفیت و استعداد بی نهایت دارد و این استعداد می تواند وی را به کمالات بی نهایت برساند.

۴ ظرفیت های بالقوه در وجود انسان هست و بالفعل شدن هر کدام از آنها، به گزینش و شیوه زندگی مربوط است.

۲ اختیار انسان در انتخاب مسیرهای دیگری غیر از مسیر تکامل نشان دهنده کدام مطلب است؟

۱ بالقوه بودن خصلت های انسانی در وجود او

۲ تأثیر متقابل روح و بدن بر یکدیگر

۳ مشخص بودن هویت انسان از ابتدای زندگی

۴ رسیدن حتمی انسان به کمالات

۳ «حکمت متعالیه» نام مکتب فلسفی است.

۱ فارابی

۲ ملاصدرا

۳ سهروردی

۴ ابن سینا

۴ کدام گزینه، آن روحی که در دیدگاه ابن سینا در جنینی در بدن انسان دمیده می شود را به درستی توصیف نکرده است؟

۱ این روح جنبه غیرمادی دارد.

۲ این روح توسط خداوند به انسان اعطا می شود.

۳ این روح می تواند اموری از قبیل عشق و نفرت را درک کند.

۴ این روح استعداد کسب علم از طریق شهود را دارد.

۵ مراحل تکامل طبیعت برای کمال طلبی موجودات را انتخاب کنید.

۱ گیاهان - حیوانات - جسم انسان - روح انسان

۲ حیوانات - گیاهان - روح انسان - جسم انسان

۳ حیوانات - گیاهان - جسم انسان - روح انسان

۴ گیاهان - حیوانات - روح انسان - جسم انسان

۶ چه کسی برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد و شعری به زبان عربی سرود؟

۱ فارابی

۲ ابن سینا

۳ سهروردی

۴ ملاصدرا

۷ از تمثیل «انسان معلق در فضای ابن سینا» می توان استنتاج کرد که آگاهی به «خود» برای انسان

۱ با استفاده از عقل تنها نیز میسر است.

۲ با تأمل در یافته های بی واسطه درونی ست.

۳ قبل از تکوین اندام های بدن ممکن است.

۴ مقدم بر هر نوع ادراک حسی و عقلی است.

۸ این عبارت دیدگاه کدام فیلسوفان را بیان می کند؟

«آنان تاکید می کنند که نمی توان انسان را به یک موجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای او ویژگی های متعالی و ارزشمند مثل آزادگی، کرامت انسانی، نوع دوستی و فضیلت قائل شد.»

۱ فیلسوفان مسلمان

۲ فیلسوفان ماتریالیست

۳ فیلسوفان عقل گرا

۴ فیلسوفان یونان باستان

۹ کدام گزینه در مورد حکمت متعالیه نادرست است؟

۱ روح و بدن وحدت حقیقی دارند.

۲ روح انسان آخرین درجه تکاملی است که موجودات زنده به آن می رسند.

۳ بدن باطن روح است.

۴ انسان حقیقتی دو بعدی است.

۱۰ کدام گزینه درباره سهروردی نادرست است؟

۱ او به جای مفهوم وجود از نور استفاده می کرد.

۲ خدا را نور محض می دانست.

۳ حقایق را که از طریق شهود درونی به دست می آورد، به زبان فلسفه بیان می کرد.

۴ نفس را جنبه ظلمانی وجود انسان می دانست.

۱۱) جملات زیر به ترتیب، مربوط به کدام فیلسوف است؟

۱- انسان متشکل از بدن و روح است. ۲- روح از تکامل بدن به وجود می‌آید. ۳- نفس و بدن دو جوهر کاملاً متمایز از یکدیگرند.

- ۱) ابن‌سینا - ارسطو - دکارت ۲) ابن‌سینا - ملاصدرا - دکارت ۳) دکارت - ارسطو - ابن‌سینا ۴) دکارت - ملاصدرا - ابن‌سینا

۱۲) از نظر حکمت متعالیه کدام گزینه در مورد ظرفیت و استعداد انسان نادرست است؟

- ۱) استعداد به معنای رسیدن حتمی انسان به کمالات نیست.
 ۲) انسان باید با اختیار و اراده خود این ظرفیت را به فعلیت برساند.
 ۳) انسان استعداد و ظرفیت بی‌نهایت دارد.
 ۴) انسان باید مسیر تکاملی به سوی خود را انتخاب نماید و این مسیر را با پشتکار و اراده طی کند.

۱۳) شیخ شهاب‌الدین سهروردی خداوند را چه می‌نامد؟

- ۱) واجب‌الوجود بالذات ۲) نورالانوار ۳) علة‌العلل ۴) واجب‌الوجود

۱۴) علت مشخص نبودن هویت انسان در ابتدای زندگی چیست؟

- ۱) روح انسانی آخرین درجه تکامل است و روح می‌تواند به هر مرتبه از کمال نائل شود.
 ۲) روح ضمیمه بدن نیست بلکه نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.
 ۳) انسان باید با اختیار و اراده خود ظرفیت روح را به فعالیت برساند.
 ۴) هر اتفاقی در روح بیفتد در بدن ظاهر می‌شود و هر اتفاقی در بدن می‌افتد بر روح تأثیر می‌گذارد.

۱۵) روش کسب حقایق و شیوه بیان آن‌ها برای سهروردی چگونه بود؟

- ۱) قرآن و مفاهیم معنوی - بیان از طریق زبان فلسفه و استدلال ۲) فلسفه و استدلال - بهره‌مندی از الهامات و اشرافات معنوی
 ۳) سیر و سلوک معنوی - استفاده از مفهوم نور ۴) شهود درونی - بیان از طریق زبان فلسفه و استدلال

۱۶) مفهوم کدام عبارت از شعر زیر دریافت نمی‌شود؟

«مردم از حیوانی و آدم شدم / پس چه ترسم کی ز مردن کم شدم
 حمله دیگر بمیرم از بشر / تا برآرم از ملایک پر و سر»

- ۱) ظرفیت و استعداد بی‌نهایت روح انسان ۲) قانع نبودن انسان به هیچ درجه‌ای از کمال
 ۳) وحدت حقیقی نفس انسان با بدن او ۴) طی مراحل تکاملی روح انسانی

۱۷) فیلسوفان مسلمان چگونه در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلند برداشتند؟

- ۱) با استفاده از معارف شهودی و آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو باقی مانده بود.
 ۲) با استفاده از الهام از آموزه‌های دینی خود و استفاده از عقل و برهان و استدلال
 ۳) با استفاده از معارف شهودی و با الهام از آموزه‌های دین خود
 ۴) با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو باقی مانده بود و با الهام از آموزه‌های دینی خود

۱۸) کدام‌یک از فلاسفه زیر نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید؟

- ۱) هراکلیتوس ۲) پارمنیدس ۳) ابن‌سینا ۴) سهروردی

۱۹) چه تعداد از گزاره‌های زیر پیرامون افراد برجسته تاریخ فلسفه کاملاً درست است؟

- (الف) ارسطو معتقد است که نفس انسان در هنگام تولد حالت بالفعل دارد و به انسان قوه نطق می‌بخشد.
 (ب) کانت بدن انسان را هم‌چون ماشینی پیچیده می‌داند که به‌طور خودکار فعالیت می‌کند.
 (ج) سهروردی به جای مفهوم وجود همواره از مفهوم نور استفاده می‌کرد و معتقد بود که هستی، مراتب نور است.
 (د) ملاصدرا معتقد است که روح و بدن دو چیز مجزا نیستند و وحدتی حقیقی دارند.
 (ه) ابن‌سینا معتقد است که انسان را نمی‌توان به موجودی صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد.
 (و) مارکس معتقد بود که نیازهای مادی انسان است که باعث پیدایش نیاز به اجتماع و قانون در او شده است.

- ۱) سه ۲) دو ۳) یک ۴) چهار

۲۰ کدام گزاره مربوط به دیدگاه سهروردی نیست؟

- ① در مغرب عالم، نور وجود به پایین‌ترین حد خود می‌رسد.
- ② مراتب وجود، نور هستی خود را از نورالانوار دریافت می‌کنند.
- ③ جسم جنبهٔ ظلمانی انسان است و نفس توانایی کسب نور دارد و هرچه نور بیش‌تری کسب کند، بهتر به حقایق دسترسی دارد.
- ④ در ابتدای زندگی هر انسان، معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت.

پاسخنامه تشریحی

گزینه‌های «۱»، «۲»، «۴» دیدگاه حکمت متعالیه است؛ اما گزینه «۳» غلط است. زیرا انسان فقط به وسیله استعداد نمی‌تواند به کمالات بی‌نهایت برسد، بلکه نیاز به عمل نیز دارد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱**

خصلت‌های انسانی به‌صورت بالقوه در انسان وجود دارند و انسان با اراده و اختیار آن‌ها را به فعلیت می‌رساند؛ لذا هویت وی از ابتدای زندگی مشخص نیست. داشتن اختیار نشان‌دهنده رسیدن حتمی انسان به کمالات نمی‌باشد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۲**

مکتب فلسفی ملاصدرا به‌نام حکمت متعالیه خوانده می‌شود. **۱ ۲ ۳ ۴ ۳**

استعداد کسب علم از طریق تفکر در این روح قرار داده شده‌است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۴**

در مراحل تکامل طبیعت، وقتی از گیاه و حیوان می‌گذرد و به انسان می‌رسد، ظرفیتی بی‌نهایت پیدا می‌کند و به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود. آخرین مرحله روح انسان است و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۵**

ابن‌سینا همچون عارفان برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد و شعری به زبان عربی سرود و وضعیت روح را با بیانی تمثیلی و در قالب شعر شرح داد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۶**

به نظر ابن‌سینا، اگر انسانی را فرض کنیم که کاملاً در فضا معلق باشد یعنی نه به جایی تکیه داده باشد نه طنابی به او وصل باشد نه نسیمی بوزد که بدنش آن را احساس کند و به‌طور کلی هیچ احساس و ادراکی از بدن به وی منتقل نشود، چنین انسانی باز هم نسبت به «خود» آگاه است و «خود» را می‌یابد. پس انسان آگاه به خود، نیاز به هیچ ابزار شناختی ندارد و همواره مقدم بر هر نوع شناخت دیگری از بدو پیدایش نفس آگاهی به «خود» حاصل است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ممکن است با عقل تنها هم بشود «خود» را شناخت، ولی چنین مطلبی از تمثیل ابن‌سینا قابل استنتاج نیست.

گزینه «۲»: این همان «درون‌نگری» است که ابن‌سینا معتقد است نفس برای شناخت خود حتی به آن هم نیاز ندارد.

گزینه «۳»: از نظر ابن‌سینا خداوند وقتی به انسان روح عطا می‌کند که صاحب همه اقدام‌های بدنی شده باشد.

مغایر دانستن تقلیل انسان به یک موجود زمینی و مادی در عین برخورداری از ویژگی‌های متعالی، از جمله عقاید فیلسوفان مسلمان است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۸**

از دیدگاه حکمت متعالیه، روح باطن بدن است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۹**

سهروردی عقیده داشت که نفس انسان همان جنبه نورانی وجود او و جسم انسان همان جنبه ظلمانی وجود اوست. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰**

از نظر ابن‌سینا انسان متشکل از بدن و روح است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱**

بنابر نظر ملاصدرا روح از تکامل بدن به‌وجود می‌آید. براساس حکمت متعالیه، روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

طبق نظر دکارت نفس و بدن دو جوهر کاملاً متمایز از یکدیگرند.

انسان باید مسیر تکاملی به‌سوی خدا را انتخاب نموده و با ایمان و عمل این مسیر را طی کند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲**

سهروردی خداوند را نورالانوار نامید. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳**

انسان اختیار دارد مسیرهای دیگری غیر از تکامل را برگزیند؛ بنابراین در ابتدای زندگی هر انسانی معلوم نیست وی چه هویتی خواهد داشت. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۴**

سهروردی با بهره‌مندی از الهامات و اشارات معنوی خود بسیاری از حقایق را از طریق شهود درونی به‌دست می‌آورد و آنها را به زبان فلسفه و استدلال بیان می‌کرد. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵**

وحدت حقیقی نفس انسان با بدن او از شعر ذکر شده در سؤال دریافت نمی‌شود. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۶**

فیلسوفان مسلمان با استفاده از آنچه از افلاطون و ارسطو و پیروان آن دو باقی‌مانده بود و با الهام از آموزه‌های دینی خود، در توضیح و تبیین حقیقت انسان قدم‌های بلندی برداشتند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۷**

ابن‌سینا نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید تا این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۸**

بررسی موارد نادرست: **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۹**

الف) ارسطو معتقد است که نفس انسان در هنگام تولد حالت بالقوه دارد.

ب) این نظر دکارت است.

ج) سهروردی بیشتر از مفهوم نور به‌جای وجود استفاده می‌کرد، نه همواره.

در دیدگاه ملاصدرا (و نه سهروردی) است که هویت انسان طبق افعالش تغییر می‌کند و در ابتدای زندگی، شکل نهایی آن معلوم نیست. توضیح نکات درسی: **۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰**

مشرق و مغرب عالم و نورالانوار، اصطلاحاتی ویژه حکمت اشراق (فلسفه سهروردی) هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مغرب عالم جایی است که نور وجود پایین‌ترین حد خود را دارد.

گزینه «۲»: نورالانوار، خداوند است که جهان وجودش را از او می‌گیرد.

گزینه «۳»: سهروردی معتقد است که نفس انسان همان جنبه نورانی وجود و جسم و بدن جنبه ظلمانی وجود است. این نفس اگر نورانیت بیش‌تری کسب کند، حقایق هستی را بهتر رؤیت می‌کند.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴